

Dva v jednom

Praha, Ústav makromolekulární chemie AV ČR, 24. 4. - 24. 5.

Ilona Staňková a Bohuslav Škorpil patří mezi začínající umělce. Jsou si věkově, názorově i výrazově vzácně blízcí. Svým setkáním na půdě vědeckého ústavu jako by společně demonstrovali možnosti vlastního tvůrčího hledání. Název projektu Dva v jednom vystihuje vzájemný vztah protagonistů stejně, jako je fatálně vymezuje vůči prostoru a času. Ilona Staňková (1975) je absolventkou pražské VŠUP, ateliéru skla (profesor V. Kopecký). Zabývá se vedle realizací ve skle také malbou, kresbou, fotografií a designem. Od roku 1994 se účastní mnoha kolektivních výstav a sklářských sympozií. Na výstavě byla zastoupena souborem figurálních kreseb introspektivní povahy. Křehkost materiálu – papír – se tu prostupuje s lineárně rozehranými odrazy vzdálených či záměrně utajených dějů. Střepů dramatu, jejichž pádnost je obrušována neustálým opakováním až k úplnému vyčerpání a apatii. Zbývá z nich méně než nepříjemná vzpomínka, a i ta nakonec vyprchá. A tak tu, na konci kresebného cyklu, zůstává pouhá bílá plocha s rychle načmáraným textem. Imaginace probuzená

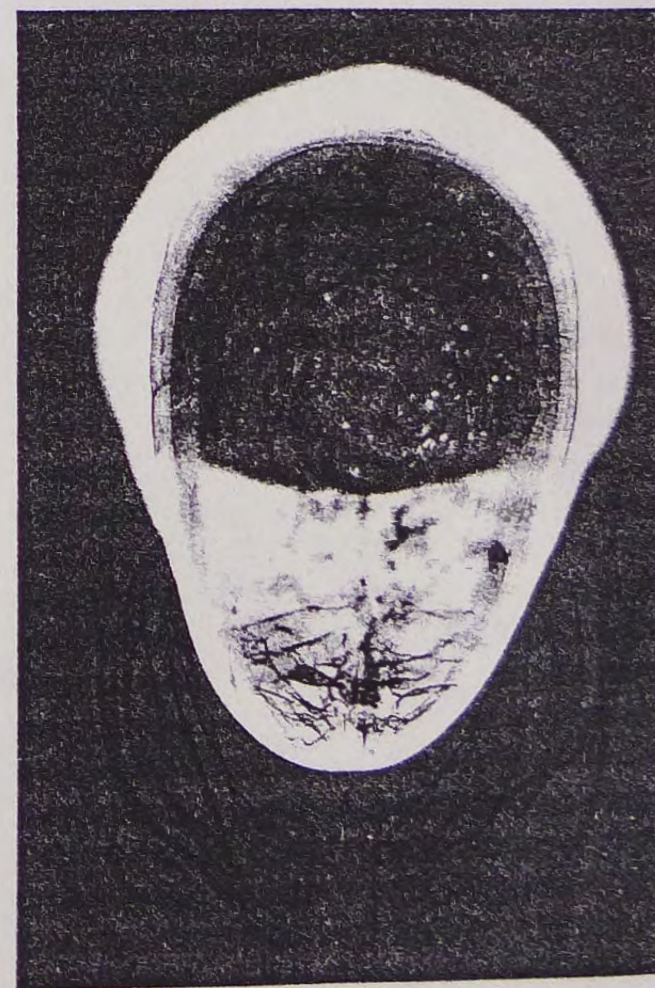
naléhavými okolnostmi odchází. „Bohuslav Škorpil“ se „prezentoval“ černobílými snímky a fotogramy. Raději pořád dokola probírá metr čtvereční svého životního prostoru, než by vyrazil, jako Kolumbus, za obzor, kde by se musel škorpit kdoví s kým. Nachází vlastní obzory pod povrchem věcného světa. Hlubinné vrty uskutečňuje ve vsí tichosti, bez zbytečného rozruchu. Sám pro sebe. Objevuje fantastickou faunu a flóru, která přebývá v mrtvých předmětech a která tyto věci využívá pouze jako schránky a skrýše. Při snímání reality upřednostňuje ticho. I to, co je v pohybu, snímá způsobem, který neguje všechny ostatní složky – například zvukové. Z fotografovaného vlaku je jen stín, vagon metra optizuje v jakési mysterium rychlosti. Rychlosti v tichosti. Společná díla Staňkové a „Škorpila“ jsou figurativní povahy. Všude je nějaká tvář, ať už vybledlá či vyšisovaná. Na modrém skle, na zrcadle, na líně. Nahlížíme tu do příběhů anonymních jedinců a jejich světa. Mísí se zde výrazové prostředky ve výsledné nečisté kombinace. Dvě a více složek a odlišných

výrazových přístupů se střetává jednou v syntetických, jindy v eklektických kombinovaných technikách. Ve výsledcích dobrých i horších. Konečně přiznání: Výstava Dva v jednom byla připravována neobvyklým způsobem. Záměrně představila práce dvou autorů, i když ve skutečnosti vystavovala pouze Ilona Staňková. Žádný fotograf B. Š. v tomto kontextu neexistuje. Byl vymyšlen jako „druhé já“ autorky. Tato mystifikační klička měla v rámci výstavního konceptu své opodstatnění. Měla se polemickým způsobem postavit k určitým diskutabilním formám prezentace tzv. gender studies a jejich mnohdy těžkopádné aplikaci v našem prostředí, kulturně odlišném od míst vzniku těchto „studies“. Měla tímto zlehčením manifestovat zbytečnou normativnost, kterou se v tomto směru zaštiťuje zase pouze ta společenská skupina, která má ve svém programu buď vlastní separaci, nebo pouhé mediální zviditelnění.

■ Petr Vaňous – Michal Jareš,
kurátoři výstavy

Ilona Staňková, Tanec se smrtí I, 2001, tužka, papír, 40 x 30 cm. Foto archiv autorky (2x)

Bohuslav Škorpil (Ilona Staňková), bez názvu, 1995, fotogram, rozměr variabilní